

Κοινωνία

Συνέδριο για τον Δασκαλογιάννη

Γράφει ο ΚΑΝΑΚΗΣ Ι. ΓΕΡΩΝΥΜΑΚΗΣ

Στο Ηράκλειο, στη Βασιλική του Αγίου Μάρκου, πραγματοποιήθηκε συνέδριο για την επανάσταση του Δασκαλογιάννη στις 17 και 18 Ιουνίου και συνεχίστηκε στις 19 Ιουνίου στο σχολείο της Ανώπολης, γενέτειρας του ήρωα. Την οργανωτική επιτροπή αποτελούσαν, η νομάρχης Ηρακλείου κα Ευαγ. Σχοιναράκη - Ηλιάκη, ο δήμαρχος Σφακίων κ. Σήφης Λύκος και άλλοι αξιόλογοι επιστήμονες.

Για τα 240 χρόνια από την επανάστασή του και τελετή για τα 239 χρόνια από τον μαρτυρικό θάνατό του

«Η Κρήτη τιμά τον ήρωά της», μας λέει η ανακοίνωση. Βέβαια, εκατοντάδες και χιλιάδες ήρωες έβγαλε η Κρήτη, μα εδώ εννοούμε ότι πρόκειται για την «κορυφή της Κρητικής θυσίας», όπως αποκάλεσε τον Δασκαλογιάννη ο γίγαντας του πνεύματος Κωστής Παλαμιάς. Στη συνέχεια όμως η ανακοίνωση γράφει: «Η επανάσταση του 1770 - μύθοι και πραγματικότητες».

Εγώ όμως έχω την άποψη ότι σε κάποια σημεία μπορεί να υπάρχει λίγη ομίχλη σε όσα ξέρουμε για τον Δασκαλογιάννη, μα τη λέξη «μύθος» τη θεωρώ απαράδεκτη, διότι ο αναγνώστης δεν ξέρει μέχρι πού μπορεί να φτάνει ο μύθος. Όπως η μάχη της Κρήτης άφησε εποχή, ως ένδοξη, παράδοση και τραγική, τέτοια ήταν και η επανάσταση του Δασκαλογιάννη με τις ιδιαιτερότητες και τις μοναδικότητες. Δύο χιλιάδες Σφακιανοί εσήκωσαν κεφάλι σε μια αυτοκρατορία! Βέβαια, ελπίζανε σε συμπαράσταση της Ρωσίας, μα και σε συμπαράσταση από την υπόλοιπη Κρήτη. Μα και αφού αντελήφθησαν ότι μείνανε εντελώς μόνοι και πάλι δεν κάνανε πίσω μα προτίμησαν να γίνουν ολοκαύτωμα.

Δεν απελευθερώθηκε τότε η Κρήτη. Την απελευθέρωσαν όλες μαζί οι επαναστάσεις, όπου ο πρώτος κρίκος της αλυσίδας ήταν η επανάσταση του Δασκαλογιάννη. Ο Δασκαλογιάννης δεν ήταν τοπικός ήρωας, ήταν πανεθνικός και όχι μόνο.

Στο συνέδριο του Ηρακλείου ένας ομιλητής τον χαρακτήρισε «οικουμενικό ήρωα» και ευσταθεί αυτό, διότι προέκταση των ελληνικών επαναστάσεων είναι και η απελευθέρωση όλων των Βαλκανίων. Είχανε διεθνείς επιπτώσεις. Το συνέδριο έγινε υπό την αιγίδα τη Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ηρακλείου και του Δήμου Σφακίων σε συνεργασία με το Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης και των ΤΕΙ Κρήτης. Η πρόεδρος του συνεδρίου, νομάρχης Ηρακλείου κα Σχοιναράκη, μεταξύ άλλων είπε: «Είναι πολύ σημαντικό γεγονός ότι η Κρήτη και το Ηράκλειο τιμά τον ήρωά της Δασκαλογιάννη και την επανάσταση του 1770». Είκοσι εννέα διακεκριμένοι επιστήμονες ήταν ομιλητές στο συνέδριο αυτό.

Πάνω από 200 χρόνια ήταν ξεχασμένος ο πρωτομάρτυρας και ο μεγαλομάρτυρας αυτός της Κρήτης, όμως στα τελευταία δεκα χρόνια λαμβάνει τη θέση που του αξίζει. Και ανδριαντάς του στήθηκε στα Χανιά και το όνομά του εδόθη στον αερολιμένα Χανίων και συνέδριο με εκδηλώσεις γίνονται στη σεβαστή μνήμη του. Λαμβάνει τη θέση που του αξίζει στην ιστορία, μα πρέπει και να γράφεται στα σχολικά βιβλία της ιστορίας, όμως όπως υποστήριξε ο δήμαρχός μας και όπως υποστήριξα και εγώ, πριν από χρόνια, σε άρθρο μου στα «Χανιώτικα νέα», ο Δασκαλογιάννης δικαιούται να ανακηρυχθεί άγιος. Είμαι βέβαιος ότι είναι πιο άγιος από πολλούς που ήδη έχουν αγιοποιηθεί. Εθνοσίαιε τα πάντα «για τον ξένο πόνο». Καμία ανάγκη δεν είχε ο Δασκαλογιάννης και σε κανένα όφελος δικό του ή της οικογένειάς του δεν απέβλεπε η κήρυξη της επαναστάσεως και όταν ο πασάς τον ρώτησε:

«Οι Σφακιανοί δωσίματα, χαράτζια δεν εδίδα

πες μου εντά 'ταν αφορμή και έπεσες στην παγίδα» (στ. 753 και 754).

Και αυτός είπε: «Πρώτα για την πατρίδα μου, δεύτερο για την πίστη τρίτο για τ' άλλους Χριστιανούς που κάθονται στην Κρήτη...».

«...Γιατί κι αν είμαι Σφακιανός, παιδί της Κρήτης είμαι και να θυρώ τσοι Κρητικούς στα δάσανα πονεί με...».

«...Γιατί και τ' άλλους χριστιανούς, απού 'νε στο σουλτάνο

δεν τ' έχετε για τίποτοι στον κόσμο τον απάνω...».

Μα και όταν ο συνετός Πρωτόπαπας διετύπωσε φόβους ότι η επανάσταση δεν θα φέρει καλό στην επαρχία:

«Ανών το μάθει ο βασιλιάς στρατό θα μας εφέρει θα δίδομε δωσίματα σαν και στα κάτω μέρη...».

Μα ο Δασκαλογιάννης είπε: «Σώπαινε μπλείο Πρωτόπαπα, μα 'γω αγά γή πρώτα θα τονε πάρω τόν σταυρό εις τω Χανιώ την πόρτα...».

Με τα πρακτικά του συνεδρίου θα εκδοθεί βιβλίο.

Ευχαριστούμε την πρόεδρο του συνεδρίου κα Σχοιναράκη, όλους τους συνέδρους και γενικά όσους συνετέλεσαν για την επιτυχία του συνεδρίου μας.

Η τελετή στην Ανώπολη για την επανάσταση του Δασκαλογιάννη

Την Κυριακή 20/6/2010 έγινε στην Ανώπολη Σφακίων, παρουσία πολιτικών, στρατιωτικών και εκκλησιαστικών αρχών αλλά και πλήθους κόσμου η τελετή για τα 240 χρόνια από την επανάσταση του Δασκαλογιάννη. Στην επιμνημόσυνη δέηση παρεστάθη ο Σφακιανός καταγωγής μητροπολίτης Αρχαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου κ. Ανδρέας. Τον πανηγυρικό της ημέρας εξεφώνησε ο υφυπουργός Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας κ. Σταύρος

Αρναουτάκης. Μίλησε και ο δήμαρχος Σφακίων κ. Σήφης Λύκος και άλλοι επ' όλιγο.

Δώδεκα λεβεντόπαιδα ντυμένα με παραδοσιακή φορεσιά εχόρευαν πεντοζάλη και καθένας τους εσημείωνε ένα από τα 12 πρωτοπαλίκαρα του Δασκαλογιάννη.

Όπως γράφει και ο Κ. Παπαδάκης ή Ναύτης, στο βιβλίο του «Κρητική λύρα», είχε καλέσει ο Δασκαλογιάννης τον Κισαμίτη μουσικό Κιώρο ή Τριανταφυλλάκη, παραμονές της επανάστασης και φτιάξανε τον χορό πεντοζάλη. Επίσης με κρητική ενδυμασία άλλα καλλίφωνα λεβεντόπαιδα τραγούδησαν αποσπάσματα από το τραγούδι που εσημείωνε ο μπαρμπά - Μπατζελιός για τον Δασκαλογιάννη, μπροστά από το άγαλμά του.

Μετά από τη δοξολογία, τις ομιλίες και τις καταθέσεις στεφάνων επήγαμε όλο το πλήθος στο συγκεκριμένο μέρος που καθίζουμε κάθε χρόνο για φαί κάτω από τους ίσκιους των πεύκων σε ένα πανέμορφο περιβάλλον με άφθονα και εξαιρετικά φαγάκια και κρασιά και άριστη περιποίηση. Ευχαριστούμε όλους όσοι εκοπίασαν για να περάσουμε εμείς καλά.

Εγώ θα ήθελα περισσότερη συμμετοχή του λαού. Κάποιοι λένε ότι κάθε χρόνο στις εκδηλώσεις ακούνε τα ίδια πράγματα, μα όπως ο καλός χριστιανός πηγαίνει κάθε χρόνο τη Λαμπτή στην εκκλησία για ν' ακούσει πάντα τα ίδια πράγματα, έτσι και ο καλός Έλληνας πρέπει να τιμά με την παρουσία του αυτές τις εκδηλώσεις και να μην ξεχνούμε ότι από τους ήρωες προγόνους μας εκληρονομήσαμε το δικαίωμα να ζούμε ελεύθεροι, εκληρονομήσαμε όμως και την υποχρέωση να θυμόμαστε και να τιμούμε αυτούς που μας χάρισαν αυτήν την πολύτιμη ελευθερία.

Μα θα επανέλθω στα του συνεδρίου. Ελέγχε εκεί ότι σε ένα συμβόλαιο, κατά την εποχή του Δασκαλογιάννη φαίνεται ότι: «Ο δάσκαλος Ιωάννης Ανδρουλιδάκης ή Ανδρουλουδάκης αγόρασε ένα οικόπεδο στο Λουτρό». Δεν αποκλείω να αφορά τον Δασκαλογιάννη αυτό το συμβόλαιο, όμως κατά την άποψή μου, πιστεύω στις πηγές που αναφέρουν ότι ο Δ.Ι. ήταν γιος του Βλαχαντρούλη και εγγονός του Βλαχονικόλα. Μα πολλά παλιά επώνυμα είναι παράγωγα από το όνομα ή το επάγγελμα του πατέρα και δε χρειάζονταν διαδικασία για να αλλάξει κα-

νείς επίθετο όσες φορές ήθελε. Μπορεί και ο Δασκαλογιάννης, ως γιος του Αντρούλη να έγραφε το Ανδρουλιδάκης για ένα διάστημα. Οι Βλάχοι, κατά μια εκδοχή, προϋπήρχαν από την επικράτεια των Τούρκων, μάλιστα στο τραγούδι του Δασκαλογιάννη (στχ. 309 - 312), μας λέει ο μπαρμπά - Μπατζελιός:

«...Στο Σκίδι, εις τον Ίγγα απάνω το σταλάκα εκ' ίδια τ' εσοτώσασι τσοι Βενετούς οι Βλάχοι.

Οι Βλάχοι κ' οι Σκορδύληδες κι αλλ' απού τσοι Μωριάδωνος

αυτοίνοι τ' εσοτώσανε εκεί τσοι Βενετοιάδωνος».

Είναι άξιοι συγχαρητηρίων όσοι είχαν την εμπνευση και όσοι εκάνανε κόπο για το συνέδριο αυτό, γιατί είναι επιτακτική ανάγκη, σ' αυτό το πρώτο και το σημαντικό επαναστατικό σκίτημα να περιορίσομε όσο γίνεται τα ομιχλώδη σημεία. Σε τόσο σοβαρά ιστορικά θέματα και η λεπτομέρεια έχει βαρύτητα και η κθάβαση από ομίχλες επιβάλλεται.

*Συγγραφέας - λαογράφος, μέλος της Παγκρητικής Ενώσεως Λογοτεχνών

EYE LASER
Διόρθωση μυωπίας, υπερμετροπίας, αστιγματισμού.
Αντιμετώπιση κερατόκωνου.
Μέγαρο Ντορέ, 2ος όροφος
Πλατεία Ελευθερίας 29
Ηράκλειο Τηλ. 2810-245850
Υπεύθυνος
Παπαμαστοράκης Γεώργιος
Χειρουργός Οφθαλμιάτρος

ΠΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΖΕΝΗ ΜΠΑΡΝΙΑΔΑΚΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ
Ορθοπαιδικό Μανικιούρ Πεντικιούρ, Θεραπείες μυκητών, κάλων, καρφωμένα νύχια, αποτρίχωση κεριού
Τοποθέτηση νάρθηκα & θεραπεία ιδρώτα
Δημοκρατίας 99
τηλ. 45671, οικίας 46957

ΚΟΡΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΟΣ - ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΟΣ
Χαροκοκείου Παν/μιού Αθηνών
Προγράμματα διατροφής για:
• Παχυσαρκία (παιδική - εφηβική - ενήλικες)
• Σακχαρώδη διαβήτη
• Νοσήματα: - Καρδιαγγειακά - Γαστρεντερολογικά - Νεφρολογικά
• Οικογενειακός Προγραμματισμός
• Αθλητές
ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΟΠΙΝ ΡΑΝΤΕΒΟΥ
28210 56037
ΣΦΑΚΙΩΝ 27 - 29

Νικήτας Καυκίος
Ψυχολόγος
Univ. Pd
Αγχος, φοβίες, κατάθλιψη, έμμονες ιδέες βουλημία
- Συμβουλευτική ζευγους, γονέων και εφήβων.
- Προβλήματα διαζυγίου, σεξουαλικότητας.
www.psych.gr
Τηλ.: 99050/6946 508579
Ζυμβρακάκηδων 79

MUST ART GALLERY
Αίθουσα Τέχνης
Ζωγραφική - Μεταξοτυπίες Λιθογραφίες - Χαλκογραφίες
Νικ. Σκουλά 22 (50 μέτρα από το κατάστημα Σχετάκης)
Τηλ.: 28210 94995, e mail: must@chania-cci.gr

ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ
Γεώργιος Αρισ. Περράκης
Νεφρολόγος
Εναρξη λειτουργίας Ιατρείου Νεφρικών Παθήσεων
ΓΚΕΡΟΛΑ 47, Ηρώων Πολυτεχνείου, Χανιά
τηλ. 28210 23440
κιν. 6958 972541
e-mail: gpertrakis@aol.com

ΚΑΛΑΪΤΖΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ
ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
ΩΡΑΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ:
9.30-13.30 (εκτός Τετάρτης πρωί)
Απόγευμα καθημερινά 18.30-20.30
Τηλ: 28210 97385
Σκαλίδη 41-43
4^{ος} όροφος Γραφείο Δ1

ΕΝΑΡΞΗ ΙΑΤΡΕΙΟΥ
Γεώργιος Εμμ. Παπαδαντωνάκης
ΙΑΤΡΟΣ - ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΟΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΠΑΙΔΙΟΥ & ΕΦΗΒΟΥ
ΔΕΧΕΤΑΙ ΜΕ ΡΑΝΤΕΒΟΥ
Κρίαρη 27, 73100 Χανιά
Τηλ. 28210 96615

ΜΑΡΙΑ ΜΠΕΝΑΚΗ
ΒΙΟΛΟΓΟΣ
Ιδιαίτερα μαθήματα -Ολιγομελή τμήματα
Εναρξη από 15 Ιουλίου 2010
Μπονιολή 11-19 2ος Όροφος Κτίριο Α
Τηλ. 6973535519 & 2821050209